

Candi
must
write
this m:

CSM—57/24
PART—II/PAPER—VII
POLITICAL SCIENCE & INTERNATIONAL RELATIONS
ରାଜନୀତି ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଅନ୍ତଃରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସଂପର୍କ
PAPER—II

Time : 3 Hours

ସମୟ : ୩ ଘଣ୍ଟା

Full Marks : 250

ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା : ୨୫୦

The question paper contains 18 (Eighteen) questions in GROUP—A, (12) and GROUP—B, (06) together.

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ **GROUP—A, (12)** ଏବଂ **GROUP—B, (06)**କୁ ମିଶାଇ 18ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି।

GROUP—A

ଗ୍ରୁପ୍—A

Candidates to attempt 10 (ten) questions within word limit of 250.

Each question carries 15 marks.

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ୧୦ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ୨୫୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦେବେ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟ ୧୫ ମାର୍କ।

1. Explain the 'Third Wave' of feminism and its impact on gender justice.

ନାରୀବାଦର 'ତୃତୀୟ ଲହରୀ' ଉପରେ ଆଲୋଚନା କର ଏବଂ ଏହାର ଲିଙ୍ଗଭିତ୍ତିକ ନ୍ୟାୟ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ କ'ଣ ଦର୍ଶାଏ ।

Candi
must
write
this ma

2. What is meant by the "Double Veto" in the Security Council? Discuss its historical background and give examples.

ସୁରକ୍ଷା ପରିଷଦରେ 'ଡବଲ୍ ଭେଟୋ' କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝାଯାଏ? ଏହାର ଐତିହାସିକ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ଏବଂ କିଛି ଉଦାହରଣ ଦିଅ ।

3. Explain the importance of geography and population as national power and their roles as determinants of foreign policy.

ଜାତୀୟ ଶକ୍ତି ଭାବରେ ଭୂଗୋଳ ଏବଂ ଜନସଂଖ୍ୟାର ଗୁରୁତ୍ୱ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ଏବଂ ବୈଦେଶିକନୀତିର ନିର୍ଣ୍ଣାୟକଭାବେ ତାହାର ଭୂମିକା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

4. Enumerate the evolution of the concept of Human Rights after the Second World War.

ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ପରେ ମାନବାଧିକାର ଧାରଣାର ବିବର୍ତ୍ତନକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

5. Write a short note on the application of Game Theory in war and peace.

ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଶାନ୍ତିରେ ଗେମ୍ (Game) ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିନ୍ତଣ ଲେଖ ।

6. The Treaty of Westphalia (1648) is often viewed as the progenitor of 'modern Nation-State system'. Comment.

Westphalia (1648) ଚୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରାୟତଃ 'ଆଧୁନିକ ରାଷ୍ଟ୍ର-ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର' ପୂର୍ବପୁରୁଷ (progenitor) ଭାବେ ଦେଖାଯାଏ । ମତ୍ତବ୍ୟ ଦିଅ ।

7. Bring out the difference between Collective Security and Collective Defence. Analyse the objectives of Collective Defence Organisations in International Politics.

ସାମୂହିକ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସାମୂହିକ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ । ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ରାଜନୀତିରେ ସାମୂହିକ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ସଙ୍ଗଠନଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

8. Explain the contributions of the UN Human Rights Council in preventing human rights violations at global level.

ବିଶ୍ୱ ସ୍ତରରେ ମାନବାଧିକାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ବନ୍ଦ କରିବାରେ ଜାତିସଂଘ ମାନବାଧିକାର ପରିଷଦର ଅବଦାନ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

9. Assess the impact of the Taliban rule in Afghanistan since August 2021.

ଅଗଷ୍ଟ 2021 ପରଠାରୁ ଆଫଗାନିସ୍ତାନରେ ତାଲିବାନ ଶାସନର ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ କର ।

10. What is meant by nuclear disarmament? Discuss the nuclear disarmament measures since 1950.

ପରମାଣୁ ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ କ'ଣ ବୁଝାଏ? 1950 ମସିହାରୁ ପରମାଣୁ ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

11. Discuss the role of European Union in political and economic integration of Europe.

ୟୁରୋପର ରାଜନୈତିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ଏକୀକରଣରେ ୟୁରୋପୀୟ ସଂଘର ଭୂମିକା ଆଲୋଚନା କର ।

12. Is the United States of America embracing back the 'Monroe Doctrine'? Discuss.

ୟୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା 'ମନ୍‌ରୋ ଡକ୍ଟ୍ରିନ'କୁ ଫେରି ଯାଉଛି କି? ଆଲୋଚନା କର ।

GROUP—B

ଗ୍ରୁପ୍—B

Candidates to attempt **05 (five)** questions within word limit of **300**.

Each question carries **20** marks.

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ୦୫ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ୩୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦେବେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟ ୨୦ ମାର୍କ ।

13. "Despite constant pressure from the Western countries, India has remained steadfast in its partnership with Russia." Identify the major reasons for India's time-tested partnership with Russia.

"ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶଗୁଡ଼ିକର କ୍ରମାଗତ ଚାପ ସତ୍ତ୍ୱେ ଭାରତ ରଖିଆ ସହ ସହଭାଗିତାରେ ଭାରତ ସ୍ଥିର ରହିଛି ।" ରଖିଆ ସହିତ ଭାରତର ସମୟ ପରୀକ୍ଷିତ ସହଭାଗିତାର ମୁଖ୍ୟକାରଣଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ କର ।

Candidate must not write on this margin.

[P.T.O.]

4. “Despite Sri Lanka often tilting towards China, India reinforced its neighbourhood-first policy by helping the island nation to tackle its unprecedented economic crisis.” Elucidate.

“ଶ୍ରୀଲଙ୍କା ପ୍ରାୟତଃ ଚୀନ ଆଡ଼କୁ ଢଳି ଥାଏ, ଭାରତ ଦ୍ଵୀପ ଦେଶକୁ ଏହାର ଅଭୂତପୂର୍ବ ଅର୍ଥନୈତିକ ସଂକଟକୁ ମୁକାବିଲା କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରି ନିଜର ପଡ଼ୋଶୀ-ନୀତିକୁ ଦୃଢ଼ କରିଛି ।” ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

5. What is a nuclear doctrine? Do you think that India should review its No-First-Use Nuclear Policy in view of the tense relationship with China and Pakistan?

ପରମାଣୁ ନୀତି କ’ଣ? ତୁମେ ଭାବୁଛ କି, ଚୀନ୍ ଏବଂ ପାକିସ୍ତାନ ସହ ଥିବା ତିକ୍ତ ସଂପର୍କକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଭାରତ ଏହାର ପ୍ରଥମ-ବ୍ୟବହାର ଆଣବିକ ନୀତିର ସମୀକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ କି?

6. Discuss the status of ties and contentions between India and Bangladesh.

ଭାରତ ଏବଂ ବାଂଲାଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମ୍ପର୍କ ଓ ବିବାଦର ସ୍ଥିତି ଆଲୋଚନା କର ।

7. Evaluate India’s Role in UN Peacekeeping Operations during Post-Cold War era.

ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଜାତିସଂଘ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ଅଭିଯାନରେ ଭାରତର ଭୂମିକା ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

8. Discuss ‘Primakov Doctrine’. How the doctrine has gained relevance in the last decades in shaping the global order?

‘ପ୍ରିମାକୋଭ୍ ତତ୍ତ୍ଵ’ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କର । କିପରି ଏହି ତତ୍ତ୍ଵ ଗତ ଦଶନ୍ଧିମାନଙ୍କରେ ବିଶ୍ଵ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଆକାର ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହୋଇ ପାରିଛି?

★ ★ ★

Candidate
must
write
this ma